

КИРИЛО СТЕЦЕНКО І МУЗИЧНО-СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО (ДО 140-х РОКОВИН ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Тетяна Медвідь

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Анотація

Мета статті — висвітлити музично-сценічну діяльність Кирила Стеценка, композитора, диригента, педагога, громадського діяча в контексті парадигми естетичного виховання дітей та молоді. *Методи дослідження*: хронологічний, який дає можливість вивчати життєвий і творчий шлях митця у часовій послідовності; аналітичний, що дозволяє виокремити музично-сценічний ракурс творчої діяльності композитора; метод узагальнення й синтезу опрацьованих матеріалів і документів. *Результати*. Досліджуючи життєвий і творчий шлях, педагогічну та громадську діяльність К. Стеценка, можна стверджувати, що музично-сценічне мистецтво, яке було пов'язане з народною піснею, казкою, інсценізацією, були його покликанням у сфері естетичного виховання учнів. Музично-сценічна царина особистості К. Стеценка є важливою частиною національної системи естетичного виховання школярів, а його творча спадщина для театру й сцени не втратила своєї актуальності й донині. *Новизна статті*. Вперше у рамках наукової статті проаналізовано музично-сценічну діяльність К. Стеценка, обґрунтовано його зусилля щодо естетичного виховання дітей через призму сценічного мистецтва.

Ключові слова: Кирило Стеценко; музично-сценічна діяльність; естетичне виховання; дитячі опери

Для цитування

Медвідь, Т. (2022). Кирило Стеценко і музично-сценічне мистецтво (до 140-х роковин від дня народження). *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство*, 46, 102-107. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.46.2022.258622>

ВСТУП

У когорті будівничих української музичної культури кінця XIX — початку XX століття гідне місце належить Кирилові Стеценку (1882–1922) — композитору, педагогу, диригенту, засновнику Республіканської капели УНР, громадському діячеві, протоієрею УАПЦ. Ім'я композитора-класика, «...який виступав за утвердження демократичного мистецтва народу, що піднявся на боротьбу за своє соціальне та національне визволення, вписане в золотий фонд української культури», — зазначає Є. Федотов (1977, с. 3).

Значне місце у творчому житті К. Стеценка посідала його музично-сценічна діяльність. Композитор написав оригінальні пісні, дві дитячі опери та інші твори для школярів, багато з яких створено для інсценізацій. К. Стеценко часто виступав на різних сценах із хоровими колективами для учнівської та робітничої аудиторії. Працюючи у навчальних закладах різних типів, митець приділяв багато уваги

концертно-сценічній діяльності, навчанню та вихованню молоді. Він був чудовим організатором позакласного життя учнів. Аналіз музично-сценічної та театральної діяльності митця розкриє в його особі композитора, педагога, музично-громадського діяча, який багато зробив для виховання дітей і почав новий етап у процесі естетичного розвитку школярів. Варто зазначити, що багатогранність музичної діяльності учнів та різноманітні форми позакласної роботи виступають домінантою у виховному процесі та стимулюють естетичний розвиток особистості. Свобода вибору видів діяльності під час занять формують сприятливі умови для виявлення інтересів, потреб та нахилів дитини.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Життєвий та творчий шлях, громадська діяльність Кирила Стеценка завжди були у полі

зору мистецтвознавців та науковців, зокрема, О. Михайличенка (2005), Л. Пархоменка, Є. Товстухи, Л. Філоненка та У. Молчко (2011) та багатьох інших. Педагогічну діяльність митця найбільш повно описує Є. Федотов (1977). Спогади про К. Стеценка також подають Я. Вітошинський, Є. Косовська, О. Лисенко, Є. Стеценко, П. Тичина та ін. Над індивідуальним стилем К. Стеценка як чинником творчого універсалізму розмірковує О. Коменда (2020). Слід зауважити, що й сьогодні проблеми естетичного розвитку учнів загальноосвітніх навчальних закладів хвилюють чималу когорту науковців. Зокрема, питання естетичного виховання молодших школярів розглядають Т. Пагута (2013), Т. Мочан (2011), Ю. Шевченко, К. Земляченко (2015) та ін. Історичні традиції естетичного виховання описує Л. Сбітнева (2015). Проаналізувавши ґрунтовні мистецтвознавчі та педагогічні джерела, можна стверджувати, що значення впливу музично-сценічної діяльності К. Стеценка на естетичний розвиток учнів у працях не розкрито. Отже, незаперечною є актуальність різноманітних розвідок у цьому напрямі.

Мета статті — висвітлити музично-сценічну діяльність Кирила Стеценка як композитора, диригента, педагога, громадського діяча в контексті парадигми естетичного виховання дітей та молоді.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Помітний вплив на К. Стеценка мало організоване у 90-ті роки XIX століття київське «Літературно-артистичне товариство», в якому брали участь представники демократичної інтелігенції — прозаїки, поети, художники, актори та інші представники культури. Серед них композитори М. Лисенко, Я. Яциневич, майстри сцени М. Старицький, брати Тобілевичі, художники на чолі з М. Пимоненком, літературні діячі Л. Українка, М. Коцюбинський, Б. Грінченко та ін. Вже перелік цих імен свідчить про те, що К. Стеценко був безпосередньо знайомий із театральною та громадською діяльністю прогресивних кіл України, а це, відповідно, мало великий вплив на формування інтересів композитора.

У дитинстві Кирило навчався в київській художній школі М. Мурашка та в школі (бурсі) при Софійському соборі. Згодом вступив до Київської духовної семінарії, після закінчення якої був призначений учителем музики і співу Київської церковно-вчительської школи. Після відкриття Музично-драматичної школи М. В. Лисенка Стеценко розпочав навчання в цьому закладі, оскільки семінарської музичної освіти йому було недостатньо. Під час літніх канікул викладає співи на

вчительських курсах у Білій Церкві, Лубнах, Таращі, які проводилися з метою підвищення методичного рівня освітян. На курсах митець не тільки читав лекції, а й завжди проводив різноманітні заходи, зокрема літературно-музичні вечори. Для цього він серед курсантів організував хорові колективи, «з якими виступав у прилюдних концертах» (Федотов, 1977). Навіть на двадцятиденних курсах учителів Таращанського повіту в 1905 році композитор влаштував два таких виступи. Під час вечорів виконувалися хорові концерти А. Архангельського, Д. Бортнянського, власні твори та обробки українських народних пісень.

У 1907–1909 рр. К. Стеценко викладає співочу майстерність у гімназії Білої Церкви. Поступово в місті ожило музично-сценічне життя — на базі двох міських гімназій педагог створив чоловічий та жіночий хори й налагодив спільні виступи в приміщеннях закладів. Виручені від концертів кошти йшли на допомогу бідним гімназістам. На сцені в Білій Церкві були представлені кращі зразки класичної музики та народної пісні. У програмі виступів були кантата М. Лисенка «Б'ють пороги», «Весільний бенкет» з опери «Руслан і Людмила» М. Глінки, «Хор стрільців» з опери «Хованщина» М. Мусоргського, «Хор і танець» з опери «Євгеній Онегін» П. Чайковського та інші високохудожні твори, зокрема, романси та українські народні пісні в аранжуванні К. Стеценка.

У 1909 році він повернувся до Києва, де викладав співи в учительському інституті, фельдшерській земській школі та в гімназіях. Через рік педагог почав працювати вчителем співу в духовному училищі Тиврова на Вінничині. Там він також приділяв багато часу музично-сценічній роботі. Організував хоровий колектив, за власні кошти здійснив постановку дитячої опери Ф. Бюхнера «Король Ялинова Шишка» (лібрето А. Федорова-Давидова). Окрім того, створив великий мішаний хор, в якому брали участь тиврівчани.

Протягом 1915–1916 років педагог читав лекції на вчительських курсах у м. Ямполі. З 1917 року К. Стеценко працював у Києві. Спочатку викладачем співу в учительській семінарії, згодом — у музичному відділі Міністерства освіти УНР, а також у музичному відділі культурно-просвітницької спілки «Дніпросоюз». Широкий резонанс мала робота композитора у Лук'янівському народному домі — до 45-х роковин з дня смерті Т. Шевченка він разом з однодумцями поставив оперу «Чорноморці» М. Лисенка. Преса високо оцінила лук'янівський народний хор композитора, підкреслюючи той факт, що складався він переважно з робітників і пересічних людей без музичної освіти.

Протягом усього життя К. Стеценко ретельно стежить за культурними подіями українського народу й відгукується на них: створює кантату «Єднаймося» на текст І. Франка до 40-річчя його творчої діяльності, драматичну сцену «Іфігенія в Тавриді» на текст Л. Українки для читця, двох жіночих хорів та фортепіано. З Першим українським хором він разом із М. Леонтовичем виступав на Полтавщині й Харківщині, що посприяло організації хорових колективів у цих громадах. Митець повсякчас допомагав створенню численних самодіяльних хорів, зокрема й шкільних. Широка концертно-сценічна діяльність композитора допомогла розширити його стосунки з кращими представниками української культури — К. Квіткою, П. Козицьким, М. Леонтовичем, Я. Степовим, а також співаками й акторами М. Литвиненко-Вольгемут, І. Мар'яненком.

Працюючи з хорами в учительській семінарії та Першій гімназії ім. Т. Шевченка, педагог дбає про постійні контакти учнів із представниками науки та мистецтва, запрошує виступати з лекціями провідних діячів культури: М. Безбородька, В. Верховинця, П. Демуцького, Д. Ільченка, К. Квітку, М. Леонтовича, О. Мурашка, П. Саксаганського та ін. (Михайличенко, 2005, с. 38). Щоб надати матеріальну допомогу семінаристам, диригент влаштовує концерти хору на користь бідної молоді Першої української вчительської семінарії. За активної участі К. Стеценка проводяться літературно-вокальні вечори, концерти з творів М. Лисенка, М. Леонтовича, організуються симфонічні концерти, виставки картин тощо.

У 1920 році К. Стеценко створює дві хорові мандрівні капели «Дніпросоюзу». На базі Першої державної української мандрівної капели було створено хоровий колектив «Думка» (нині Національна заслужена академічна капела України «Думка»). Очолювана Стеценком Друга мандрівна капела побувала у багатьох містах і селах України. Варто зауважити, що під час цих поїздок композитор багато уваги приділяв дитячій аудиторії. Хор часто виступав на сцені перед учнями шкіл, окрім того, композитор прагнув заснувати Музичне товариство і навіть уклав його статут. Організаційна секція цього товариства мала на меті музично-естетичне виховання молоді. З цією метою у містах і селах мали створюватися хори, оркестри, оперні групи. 11 березня 1920 року в Києві на сцені оперного театру було поставлено п'єсу «Гайдамаки» з музикою К. Стеценка. Постановку здійснили молоді актори театру під керівництвом Л. Курбаса та артисти Першого державного драматичного театру УРСР імені Т. Г. Шевченка (Федотов, 1977, с. 33).

Внаслідок реорганізації «Дніпросоюзу» К. Стеценко опинився без постійної роботи і це спричинило його від'їзд до села Веприк, де він отримав парафію. Однак митець час від часу їздить до Києва, читає лекції в інституті М. Лисенка, де обіймає посаду старшого викладача та завідувача диригентськими курсами. У січні 1921 року його обирають професором класу хорового співу Державного музично-драматичного інституту ім. М. В. Лисенка. Навіть маючи дуже мало часу, композитор зумів поживити у с. Веприк культурно-сценічне життя: організував сільський хор, з яким концертував навколишніми селами; налагодив репетиції драматичного гуртка; навчав дітей гри на фортепіано; у себе вдома вивчав з ними нотну грамоту; планував відкрити дитячу музичну школу. «Композитор охоче брав на себе найрізноманітніші обов'язки — не лише готував музичне оформлення п'єс, акомпанував, виконував роль суфлера, а й виступав у ролі актора й допомагав у виготовленні декорацій», — зазначає О. Коменда (2020, с. 17).

Серед багатьох чинників, які впливають на формування почуттів людини, митець першочергово називає мистецтво загалом і, як його елемент, музику. «К. Г. Стеценко вказує на специфічність мистецтва, покликаного пізнавати життя за допомогою художніх образів, що впливають безпосередньо на характери людей і формують їхні духовні запити, розвивають і збагачують моральні якості, виховують любов до рідного краю» (Федотов, 1977, с. 37). На початку своєї педагогічної діяльності він уклав і видав збірник пісень «Луна» для сім'ї і школи. У передмові до нього було вказано на великий вплив музики на людей, на доцільність використання її як засобу виховання (Стеценко, 1918, с. 4). Визнаючи той факт, що мистецькі твори мають велике історично-пізнавальне та виховне значення, педагог відстоює думку про мистецтво як засіб свідомого впливу на дитячий характер. Крім основних музичних занять у гімназіях, К. Стеценко вів різноманітну позакласну роботу: організував ігри під музику, влаштовував читання віршів на сцені, мелодекламації та солоспіву. Він дуже великого значення надавав дії, руху, розвитку сюжетної лінії у творах для дітей. Для цього пісенний репертуар у своїх збірках та програмах зі співів для Єдиної трудової школи композитор групував залежно від ускладнення рухів та драматизації. Тому багато його пісень легко перетворюються на сюжетну гру в приміщенні класу чи на сцені. Педагог часто використовував колядки-сценки або інші сюжетні пісні, де відтворювалися яскраві картини побуту й розкривалися окремі риси персонажів. Таким чином, більшість

дитячих обробок календарних пісень композитора мають ознаки святкової гри, де розкриття сюжету набуває характеру сценічності.

К. Стеценко постійно приділяв багато уваги виконавству дітей на сцені та вказував, що воно розвиває у них різноманітні здібності — музичні, літературні, акторські. З огляду на це, він організовував літературно-вокальні вечори, хорові концерти, створював ансамблі скрипалів, здійснював постановки опер. Успіх оперних сцен у Білій Церкві та дитячої опери у Тиврові, прагнення використати вплив сценічно-виконавської діяльності дітей на розвиток їхнього художньо-естетичного відчуття сприяли тому, що композитор береться до створення власних дитячих опер. Незважаючи на те, що умови, в яких розвивалася українська культура на початку ХХ століття, не сприяли розвитку оперного жанру, композитор приділяв багато уваги саме цьому питанню. «Усвідомлення доцільності своєї праці на благо розвитку народної школи надавало Стеценкові нових фізичних і духовних сил» (Михайличенко, 2005, с. 37).

Ще на початку 1907 року М. Кропивницький написав лібрето до казки «Івасик-Телесик». К. Стеценко взявся до роботи над однойменною оперою, дещо змінивши текст. А до опери «Лисичка, Котик і Півник» сам створив лібрето. Побудовані на сюжетах народних казок про людей і тварин опери розвивають природний потяг дітей до сюжетної гри. У них автор спирається на попередній досвід роботи з дітьми та їхню участь у простих іграх-інсценівках. Опері композитора мають майже всі елементи класичної опери: самостійні пісні, дуети, ансамблі, антракти тощо. Мистецтво для Стеценка не є засобом для розважальних потреб глядачів, передусім він вбачає у ньому виховні функції. Мова оперних лібрето всім своїм поетичним стилем споріднена з народно-пісенною творчістю. На це вказують добре знайомі з фольклору типові епітети: «ясний соколе», «круті гори», «вража дочка» тощо. Продовжуючи й розвиваючи традиції дитячих опер М. Лисенка, композитор весь розвиток сюжету побудував на музиці, яка ґрунтується на народній основі. Інтонації музичних характеристик дійових осіб опер дуже яскраві та розкривають риси характеру персонажів, їхні наміри й поведінку. Більшість цитованих композитором мелодій були відомі на той час як дитячі пісні. На це вказувала й Леся Українка, з голосу якої К. Квітка записав десятки мелодій та здійснив їхнє видання. Яскраві музичні характеристики дійових осіб сприяють ідейно-виховному спрямуванню опер. У них педагог виявив свої естетичні принципи виховання дітей і методи організації музично-театрального жит-

тя, в якому самодіяльному драматичному мистецтву — одній з форм естетичного виховання учнів — відводилося значне місце.

З огляду на виконавців-дітей та цільову аудиторію, митець свідомо користується деякою «елементарністю» музично-виражальних засобів. Автор досягає яскравої типізації дійових осіб та динамічного розкриття їхніх характерів. Він зумів проникнути у світ дитячих образів, думок і дитячої психології, говорити простою зрозумілою для них мовою. Інтонаційна та метро-ритмічна будова віршів і музики композитора запозичена ним з дитячої пісенної та поетичної практики. Будуючи свої опери на народно-казковому ґрунті, Стеценко втілює найкращі риси українського музичного фольклору, насамперед його етичне зерно — виховання у дітей високих моральних якостей, таких як мужність, чесність, скромність, справедливість, витривалість, почуття дружби та обов'язку.

Творчо-сценічний доробок композитора становить значний інтерес і сьогодні. У навчальній програмі для 4 класу загальноосвітніх навчальних закладів учні, згідно з підручником «Музичне мистецтво» Л. Аристової та В. Сергієнко (2015), до теми «Музична казка» слухають фрагменти з опери «Лисичка, Котик і Півник», зокрема пісню Котика «Ти, мій брате Півнику», пісню Лисички «Півнику-братику, ясний соколику», пісню Півника «Котику-братику, несе мене Лиска» та гру Лисенят у «Вовка» («Ой дзвони дзвонять»). Автори підручника пропонують учням за бажанням створити ілюстрації до опери (Аристова & Сергієнко, 2015, с. 48-52). К. Стеценко вірив, що ознайомлення з оперними сценами, концертним життям та театральним мистецтвом сприятиме естетичному розвитку учнівської молоді.

ВИСНОВКИ

Досліджуючи життєвий і творчий шлях, педагогічну та громадську діяльність К. Стеценка, можна стверджувати, що музично-сценічне мистецтво, яке було пов'язане з народною піснею, казкою, інсценізацією, були його покликанням у сфері естетичного виховання учнів. Своєю працею він зробив неабиякий внесок у концертне життя країни. Музично-сценічна діяльність К. Стеценка є важливою частиною національної системи естетичного виховання школярів, а його театральнотворчості не втратила своєї актуальності й донині.

Наукова новизна статті полягає в аналітичному підході до вивчення творчості К. Стеценка, розкритті значення впливу музично-сценічної діяльності композитора на естетичний розвиток учнів.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Аристова, Л. & Сергієнко, В. (2015). *Музичне мистецтво*. Освіта.
- Коменда, О. (2020). Кирило Стеценко: індивідуальний стиль як чинник творчого універсалізму. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 127, 7-26. <https://doi.org/10.31318/2522-4190.2020.127.213872>
- Михайличенко, О. (2005). *Музично-педагогічна діяльність українських композиторів і виконавців другої половини XIX – початку XX ст.: (Історичні нариси)*. Мрія-1.
- Мочан, Т. (2011). Естетичне виховання учнівської молоді у процесі творчої діяльності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*, 20, 86-88.
- Пагута, Т. (2013). Роль естетичного виховання в розвитку особистості молодшого школяра. *Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія: Педагогіка і психологія*, 39(4), 108-115.
- Сбітнева, Л. (2015). *Розвиток системи музично-естетичного виховання в Україні: Історико-педагогічний дискурс*. Педагогічна думка.
- Стеценко, К. (Упоряд.). (1918). *Луна: Збірник пісень для сім'ї і школи* [Ноти]. Друкарня І. Чоколова.
- Федотов, Є. (1977). *Кирило Григорович Стеценко – педагог*. Музична Україна.
- Філоненко, Л. & Молчко, У. (2011). Біографічний нарис Михайла Тележинського «Український композитор К. Стеценко (до історії української пісні)». *Молодь і ринок*, 4(75), 89-93.
- Шевченко, Ю. & Земляченко, К. (2015). Естетичне виховання як важливий складник становлення особистості в молодшому шкільному віці. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*, 2(15), 93-97.

REFERENCES

- Arystova, L. & Serhiienko, V. (2015). *Muzyczne mystetstvo* [Musical art]. *Osvita* [in Ukrainian].
- Fedotov, Ye. (1977). *Kyrylo Hryhorovych Stetsenko – pedahoh* [Kyrylo Hryhorovych Stetsenko is a teacher]. *Muzychna Ukraina* [in Ukrainian].
- Filonenko, L. & Molchko, U. (2011). *Biohrafichnyi narys Mykhaila Telezhynskoho "Ukrainskyi kompozytor K. Stetsenko (do istorii ukrainskoi pisni)"* [Biographic essay of Michael Telezhynskyi is "Ukrainian Composer K. Stetsenko (to History of Ukrainian Song)"]. *Molod i rynok* [Youth & Market], 4(75), 89-93 [in Ukrainian].
- Komenda, O. (2020). *Kyrylo Stetsenko: indyvidualnyi styl yak chynnyk tvorchoho universalizmu* [Kyrylo Stetsenko: Individual Style as a Factor of Creative

- Universalism]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi muzychnoi akademii Ukrainy imeni P. I. Chaikovskoho* [Scientific Herald of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine], 127, 7-26. <https://doi.org/10.31318/2522-4190.2020.127.213872> [in Ukrainian].
- Mochan, T. (2011). *Estetychne vykhovannia uchnivskoi molodi u protsesi tvorchoi diialnosti* [Aesthetic Education of Learning Youth in the Process of Creative Activity]. *Naukovyi visnyk Uzhhordskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pedahohika. Sotsialna robota* [Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work], 20, 86-88 [in Ukrainian].
- Mykhailichenko, O. (2005). *Muzychno-pedahohichna diialnist ukrainskykh kompozytoriv i vykonavtsiv druhoi polovyny XIX – pochatku XX st.: (Istorychni narysy)* [Musical and pedagogical activity of Ukrainian composers and performers of the second half of the 19th – beginning of the 20th century: (Historical essays)]. Mriia-1 [in Ukrainian].
- Pahuta, T. (2013). *Rol estetychnoho vykhovannia v rozvytku osobystosti molodshoho shkoliara* [The role of Aesthetic Education in the Development of the Personality of the Junior Schoolchild]. *Problemy suchasnoi pedahohichnoi osvity. Serii: Pedahohika i psykhohohiia* [Problems of modern pedagogical education. Series: Pedagogy and Psychology], 39(4), 108-115 [in Ukrainian].
- Sbitnieva, L. (2015). *Rozvytok systemy muzychno-estetychnoho vykhovannia v Ukraini: Istoryko-pedahohichnyi dyskurs* [Development of the System of Music and Aesthetic Education in Ukraine: Historical and Pedagogical Discourse]. *Pedahohichna dumka* [in Ukrainian].
- Shevchenko, Yu. & Zemliachenko, K. (2015). *Estetychne vykhovannia yak vazhlyvyi skladnyk stanovlennia osobystosti v molodshomu shkylnomu vitsi* [Aesthetic Education as an Important Part of Identity Formation in Junior School Years]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Serii: Pedahohika* [Scientific Bulletin Melitopol State Pedagogical University. Series: Pedagogy], 2(15), 93-97 [in Ukrainian].
- Stetsenko, K. (Comp.). (1918). *Luna: Zbirnyk pisen dlia simi i shkoly* [Luna: A Collection of Songs for Family and School] [Musical score]. Drukarnia I. Chokolova [in Ukrainian].

KYRYLO STETSENKO AND MUSIC AND STAGE ART (TO MARK THE 140 ANNIVERSARY OF THE ARTIST'S BIRTH)

Tetiana Medvid

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

Abstract

The purpose of the article is to highlight the musical and stage work of Kyryl Stetsenko, composer, conductor, teacher, and public figure in the context of the paradigm of aesthetic education of children and youth. *The methods*: chronological, which allows studying the life and creative path of the artist in chronological order; analytical, which allows distinguishing the musical and stage perspective of the composer's creative activity; method of generalisation and synthesis of processed materials and documents. *Results*. Examining the life and creative path, pedagogical and social activities of K. Stetsenko, it can be argued that the musical and scenic art, which was associated with folk songs, fairy tales, and staging, was his vocation in the field of aesthetic education of students. The musical and stage sphere of K. Stetsenko's personality is an integral part of the national aesthetic education system for schoolchildren. His creative heritage for theatre and stage has not lost its relevance to this day. *Scientific novelty*. For the first time in the framework of a scientific article K. Stetsenko's musical and stage activity was analysed, and his efforts on the aesthetic education of children through the prism of stage art were substantiated.

Keywords: Kyrylo Stetsenko; musical and stage work; aesthetic education; children's operas

Інформація про автора

Тетяна Медвідь, кандидат педагогічних наук, доцент, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. І. Франка, 24, Дрогобич, Україна, 82100, ORCID iD: 0000-0002-0817-8722, e-mail: tatjana.medvid@gmail.com

Information about the author

Tetiana Medvid, PhD in Education, Associate Professor, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 24 I. Franka St., Drohobych, 82100, Ukraine, ORCID iD: 0000-0002-0817-8722, e-mail: tatjana.medvid@gmail.com

